

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.307/2021/14.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. évi február hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés bűntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 20.B.41/2020/85. számú, 2021. június 30. napján kihirdetett ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlott szabadságvesztés büntetésének tartamát 4 (négy) évre, a közügyektől eltiltás tartamát 5 (öt) évre enyhíti.

Megállapítja, hogy a Gödöllői Járásbíróság 4.Bpk.85/2021/2. számú végzésével kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje a jelen ügyben kiszabott szabadságvesztés tartamával meghosszabbodik.

A vádlott tényleges tartózkodási helye: Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet.

A vádlottat az elsőfokú eljárásban terhelő bűnügyi költség összege helyesen 190.918 (százkilencvenezer-kilencszáztizennyolc) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban 6.000,- (hatezer) forint bünygyi költség merült fel, melyet az állam visel.

I n d o k o l á s

[1] A Budapest Környéki Törvényszék 20.B.41/2020/85. számú, 2021. június 30. napján kihirdetett ítéletével Terheltl vádlottat bünösnek mondta ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütközö és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minösülö testi sértés bünítettének kísérlétében, és ezért 5 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektöl eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztésből legkorábban a kétharmad részének kitöltését követö napon bocsátható feltételes szabadságra. A szabadságvesztésbe a 2021. március 9. napjától előzetes fogva tartásban töltött időt beszámította. Rendelkezett a lefoglalt bünjelekröl és az eljárás során felmerült bünügyi költség viseléséröl.

[2] Az ítélet ellen a vádlott és védöje elsösorban felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A védö a felmentés körében hivatkozott arra, hogy tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a jogos védelem nem állt fenn.

[3] Hivatkozott e körben arra is, hogy a bizonyítási eljárás alapján, különös tekintettel a kamerafelvételre, megállapítást nyert, hogy az álló szerelvényben a sértett és társai közelítették meg a vádlottat, a sértett maga is úgy nyilatkozott, hogy számonkérési jelleggel szállt fel szerelvényre.

[4] Észrevételezte, hogy a vádlottal szemben három férfi állt, mindhárom férfi indulatosan kérte számon, melynek folytán alapos okkal merült fel a vádlottban félelem és védekezési reakció.

[5] Így az elsőfokú bíróság tévesen foglalt akként állást, hogy a jogos védelmi helyzet nem merült fel.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Föügyészség BF.540/2021/2. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak találta.

[7] Elöadta, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat túlnyomórészt betartotta, hatályon kívül helyezésre okot adó a relatív vagy feltétlen eljárási szabálysértést nem vétett.

[8] Az ítéleti indokolás [14] bekezdésében kifejtettek szerint a személyi bizonyítékok közül kizárólag a vádlott, a sértett, tanú4 és tanú6 vallomásait vette figyelembe, de ezen túlmenően az ismeretlen helyen tartózkodása miatt ki nem hallgatható tanú7 és tanú2 vallomásait is értékelte. Megjegyzendő azonban, hogy csupán tanú7 tartózkodott ismeretlen helyen, tanú2 tekintetében a bíróság a szükséges intézkedéseket a kihallgatása érdekében megtette, de azok nem vezettek eredményre. A 2021. február 24. napján megtartott tárgyaláson mind a védö, mind az ügyész úgy nyilatkozott, hogy nem tartja szükségesnek a többi családtag, azaz tanú2, tanú3 és kiskorú tanú5 tanúkenti meghallgatását. Az utolsó

tárgyalási napon sor került tanú2 és tanú3 vallomásainak az ismertetésére, melyre a Be. 527. § (2) bekezdés b) pontja alapján lehetőség volt. Ez a feltétel kiskorú tanú5 vallomásai tekintetében is fennállt, de a nyomozás során tett vallomásának ismertetése nem történt meg.

[9] tanú2 nyomozati vallomásának ismertetésére és értékelésére bíróság által megjelölttől eltérő okból ugyan, de helyesen került sor, ugyanakkor nem adott magyarázatot a bíróság arra, hogy tanú3 az eljárás korábbi szakaszában tett és felolvasással a bizonyítás anyagává tett vallomásai miért nem kerültek értékelésre az ítéletben, illetve, hogy kiskorú tanú5 korábbi vallomása miért nem lett a bizonyítás anyagává téve.

[10] Ezzel a bíróság csupán relatív eljárási szabálysértést valósított meg, ugyanis a tényállás a további bizonyítékok alapján is aggálytalanul megállapítható volt.

[11] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amely azonban a Be. 592. § (3) bekezdés c) és d) pontjaiban írtakra figyelemmel részben megalapozatlan, mely megalapozatlanság a Be. 593. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető.

[12] Az ítéleti tényállás a [8] bekezdésben kiegészítendő a ténylegesen elhangzott kijelentések rögzítésével, mely szerint a vádlott és társai többek között olyan kijelentéseket tettek: „meg fogunk titeket baszni”, „beképzelt kurvák, most már tudjuk hol laktok, meg lesztok baszva”.

[13] Az ítéleti tényállásban a [9] pontban a tényállás akként pontosítandó, hogy tanú2 és tanú1 sértett felháborodottan szálltak fel a vonatra, és emelt hangon, előbbi erősen és hevesen gesztikulálva is felelősségre vonták a korábban a lányokkal szemben tanúsított magatartásuk miatt tanú7ot és Személy1ot, akik erre maguk is emelt hangon reagáltak, így szóváltás, majd pedig dulakodás alakult ki a sértett, valamint a vádlott két társa között. Mellőzni indokolt viszont, hogy tanú2 el akarta venni Személy1 telefonját, ezt ugyanis egyetlen bizonyíték sem támasztja alá tanú7 vallomásán túlmenően, azonban az ő szavahihetősége teljeskörűen megkérdőjeleződött.

[14] Az ítéleti indokolás [10] bekezdés első mondatának pontosítása és kiegészítése indokolt az alábbiak szerint: Amikor Terhelt1 vádlott meglátta a vonatra felszálló és az ülések közötti közlekedő folyosón a társai felé tartó tanú2ot és tanú1t, az ellenkező irányból maga is elindult társai felé és közben a zsebéből kivette a kb. 10 cm pengehosszúságú zsebkését, azt kinyitotta, és pengéjével lefelé, azt a háta mögé rejtve közelített. tanú2 és tanú1 éppenhogy odaért a vádlott társaihoz és megkezdődött a fentiek szerinti szóváltás, amikor a vádlott is odaért a társasághoz.

[15] Ugyanezen bekezdés utolsó két mondata szintén kiegészítésre és pontosításra szorul: A sértett kissé eltávolodva a vádlott társaitól, hátat fordított tanú7nak és Személy1nak, a vádlottal pedig szembe került, mire a vádlott a sértett mellkasának jobb oldalába szúrt, amely szúrás az előzővel azonos erővel érte el a sértett testét, eközben a vádlott testvére felállt és elsétált a vonat másik végébe. A második szúrás után a sértett a kezét maga elé emelve

próbált meg védekezni a vádlottal szemben, így a vádlott felé irányuló újabb szúrása a jobb kezének kézhátát vágta meg.

[16] Az ítéleti tényállás utolsó bekezdése pedig kiegészítendő annak rögzítésével, hogy a vádlott cselekménye - figyelemmel elsősorban az általa a bántalmazás során használt eszközre, a sérülések okozásának körülményeire, a célzott testtájak, az okozott sérülések anatómiai elhelyezkedésére - magában hordozta a sértett által elszenvedettnél súlyosabb, életveszélyes sérülés kialakulásának reális veszélyét.

[17] Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének alapvetően eleget tett, a vádlott védekezésére is figyelemmel logikusan és meggyőzően indokolta meg, hogy a tényállást miért az egyéb bizonyítékokra alapította, és mi alapján vetette el a vádlott tagadását.

[18] A vádlott felmentésére csak eltérő tényállás megállapítása mellett lehetne lehetőség. Ez azonban - tekintettel arra, hogy a tényállás a kisebb kiegészítésekkel és helyesbítésekkel megalapozott - törvényben kizárt.

[19] Az ítélet indokolása a tanú2 által tanúsított magatartás értékelése során ugyanakkor kissé következtelen, és több ízben iratellenes megállapításokat is tartalmaz, melyek az ítélet szóbeli indokolásában elhangzottakkal is ellentétben állnak.

[20] A bíróság kisebb kivételektől eltekintve csaknem teljes egészében elfogadta a sértett vallomásait, márpedig a sértett következetes volt abban is, hogy dulakodott a vádlott társaival, de abban nem tett arról egyáltalán említést, hogy ebben a dulakodásban tanú2 is részt vett volna, és ezt egyéb bizonyíték sem támasztotta alá.

[21] Így az ítélet [30] bekezdésében tévesen került rögzítésre az, hogy tanú2 dulakodást kezdeményezett, ezt a kamerafelvétel sem igazolja.

[22] A [36] bekezdésben szintén iratellenesen rögzíti a bíróság, hogy tanú2 verekedést kezdeményezett volna, és hogy tanú2, Személy1, tanú7, tanú3 és a sértett kölcsönösen dulakodni kezdtek volna.

[23] A bíróság egyébként más helyen, és a szóbeli indokolásában maga is megállapította, hogy tanú2 bizonyosan nem vett részt a dulakodásban, és tévesen tulajdonít támadó magatartást a bíróság tanú2nak.

[24] Nyilvánvaló elírás folytán a [38] bekezdés utolsó sorában tévesen került rögzítésre tanú3 neve, ez értelemszerűen tanú4.

[25] A kamerafelvétel és a tanúvallomások alapján tanú2 esetében kizárólag az állapítható meg, hogy láthatóan felindult állapotban közelítette meg a vádlott társait és szóban felelősségre vonta őket. Magas termetére, erőteljes testalkatára és lendületes gesztikulációjára

figyelemmel viselkedése valóban félelemkeltő lehetett másokban, de támadásnak semmiképpen nem minősülhet, esetlegesen támadással fenyegető helyzetként értékelhető.

[26] A bíróság a tényállásban helyesen nem állapított meg olyat, hogy e tanú verekedést kezdeményezett volna vagy támadó magatartást tanúsított volna valaki felé.

[27] Az ítélet jogos védelemre vonatkozó indokolása kiegészítésre és pontosításra szorul egyrészt annyiban, hogy tanú2ot ezen érvelés támadást kifejtő személyként jelöli meg, ami a fentiek szerint téves megállapítás, ugyanakkor az ítélet szóbeli indokolásában már sokkal pontosabb a vádlott és a sértett, valamint a tanúk magatartására és a jogos védelmi helyzet fennállásának hiányára vonatkozó bírói okfejtés. Mivel a szóbeli indokolás is az ítélet részét képezi, így annak egyes megállapításait az írásbeli ítélet indokolásába átemelhetők.

[28] A 4/2013. Büntető jogegységi határozat alapján a jogos védelem esetén a támadásnak intézetnek vagy közvetlenül fenyegetőnek kell lennie. Intézett a támadás akkor, ha az elkövető valamely a Különös Részben büntetni rendelt bűncselekmény vagy szabálysértés törvényi tényállásának megvalósítását megkezdte. A közvetlenül fenyegető a támadás akkor, ha a támadás megkezdésétől azonnal vagy igen rövid időn belül reálisan tartani lehet. A jogos védelem mindaddig fennáll, ameddig a megtámadott okkal tarthat a támadás megkezdésétől vagy annak folytatásától. A jogos védelem korlátai között kiemелendő, hogy verbális cselekményekkel szemben nem vehető igénybe, kölcsönös kihívás elfogadása mindkét fél számára a jogtalanság állapotát hozza létre, a támadás kiprovokálása pedig megfosztja védekezőt az elhárítás jogszerűségétől.

[29] Az ítélet szóbeli indokolásában helyesen rögzíti a bíróság, hogy nem látható a kamerafelvételen a vádlott felé irányuló támadás tanú2 részéről, ahogy a sértett részéről sem volt látható ütőmozdulat csak gesztikuláció és magyarázás. Az a vádlotti hivatkozás tehát, hogy a sértett társai rátámadtak nem foghat helyt. tanú2 indulatos fellépése okán felmerülhetett a vádlottban, hogy meg fogja támadni a társait, de ez esetben érthetetlen, hogy miért nem tanú2 ellen irányult a fellépése, azt a sértett részéről ugyanis semmilyen támadás nem indokolta, a vádlott teljesen megfontoltan cselekedett, tanú2ékat tudatosan közelítette meg, a kést rejtve tartotta, felkészült a támadásra.

[30] Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kést már azt megelőzően elővette a zsebéből, hogy a sértett és társai odaértek volna a vádlott társaságához, azaz olyan időben, amikor nemhogy támadás nem érte társait, de még azzal közvetlenül fenyegető helyzet sem alakulhatott ki.

[31] A bíróság a szóbeli indokolásában azt is helyesen rögzítette, hogy a vádlott társainak a magatartása egyértelműen provokatív volt. Bár a bíróság nem rögzítette, de a sértett következetes vallomást tett abban a tekintetben, hogy a szóváltást követően dulakodás alakult ki, melyben viszont a kamerafelvétel alapján sem a vádlott, sem tanú3 sem tanú2 nem vett részt, tehát a kölcsönös verbális kihívás elfogadásáról volt szó, amely mindkét fél számára jogtalanság állapotát hozta létre.

[32] Ha tehát a vádlott első késszúrása a dulakodás folytán érte volna a sértettet, akkor egy kölcsönös dulakodásból eredő konfliktusban a saját érdekkörébe tartozó oldalon való beavatkozást visz végbe, ami semmiképpen nem értékelhető a jogos védelmi helyzetben történő fellépésnek. A második és harmadik késszúrás kapcsán pedig már semmiképpen nem áll fenn jogtalan támadás vagy azzal közvetlenül fenyegető helyzet, a harmadik szúrás pedig már kifejezetten egyértelmű védekező sértetti mozdulat ellenére történt.

[33] A tanú7 meghallgatására irányuló bizonyítási indítvány elutasítása kapcsán pontatlan az bírói érvelés, hogy az őt megillető mentességi jog gyakorlása esetén nem lett volna kihallgatható, hiszen sem ő, sem tanú2 nem hozzátartozója a vádlottnak, így a tanúvallomást nem tagadhatták volna meg. Pusztán olyan kérdésben tagadhatták volna meg a válaszádat, amelyben önmagát bűncselekmény elkövetésével vádolja, így a vádlott cselekvőségére, valamint a többi, a cselekmény során jelenlévő és esetleg szintén bűncselekményt megvalósító személyek magatartására vonatkozóan nyilatkozniuk kellett volna.

[34] A megállapított tényállásból a bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekményt is helyesen minősítette.

[35] A büntetékiszabási körülményeket csaknem maradéktalanul feltárta, de további enyhítő körülményként indokolt figyelembe venni a részben vádlottnak is felróható időmúlást, mely így kisebb nyomatékkal értékelendő.

[36] Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés neme és mértéke is törvényes. Kellően megindokolta, hogy miért nem látott okot a középértéktől történő eltérésre, így a büntetés mértéke eltúlzottnak nem tekinthető, annak további lényeges mérséklése nem indokolt.

[37] A vádlott az előéletére és a cselekmény jellegére figyelemmel méltatlan a közügyek gyakorlásában való részvételre, ezért a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása is törvényes, tartama megfelelően igazodik a kiszabott szabadságvesztés büntetéshez.

[38] Az ítélet járulékos kérdései is törvényesek, így azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a törvényszék ítéletét a tényállás kiegészítése, helyesbítése, a jogi indokolás és büntetékiszabási körülmények pontosítását követően hagyja helyben.

[39] A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott személyi körülményeiről nyilatkozott, a vádlott és a védő a fellebbezést azonos tartalommal fenntartotta.

[40] A fellebbezés az enyhítés körében megalapozott.

[41] Tekintettel arra, hogy a védelmi fellebbezés a tényállás, a bűnösség megállapítása és a büntetés kiszabása ellen is irányul, ezért a felülbírálat teljes körű.

[42] Így a másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálja. Ennek során vizsgálja az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, az indokolás helyességét, valamint az eljárási szabályok megtartását. A Be. 590.§ (7) bekezdése szerint a másodfokú bíróság hivatalból dönt az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[43] A felülbírálatot a fentiek szerint elvégezve az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, sem az ügy érdemére kiható relatív, sem abszolút eljárási szabálysértést nem vétett, így ilyen okból az ítélet hatályon kívül helyezésének nem volt helye.

[44] A törvényszék megtartotta a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket is. A 85. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldalán a bíróság megállapítja, hogy tanú7 ismeretlen helyen tartózkodik, a felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre, ezért a nyomozati vallomását felolvasta. Ez a felek szerint sem kifogásolható, a Be. 527.§ (1) bekezdés a) pontjában írtaknak megfelel, és így bővebb értékelést a másodfokú bíróság részéről sem igényel.

[45] tanú2 a tárgyalásokon szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, a védő és az ügyész a 2021. február 24. napján megtartott tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy nem tartja szükségesnek a meghallgatását (60. jkv. 4. oldal). Tekintettel arra, hogy azt a bíróság sem tartotta szükségesnek az eljárás korábbi szakaszában tett vallomása felolvasásának a Be. 527.§ (2) bekezdés b) pontjában írt feltétele megvalósult.

[46] Itt szükséges utalni arra, hogy nevezett ismeretlen helyen tartózkodását maga a bíróság sem állapította meg a tárgyaláson, hanem a 85. számú jegyzőkönyv szerint felolvasta a tanú rendőri jelentésben tett nyilatkozatát és a nyomozati vallomását, melyre észrevételt nem tettek, az ügyész a tanú idézését ezt követően sem indítványozta, ilyen indítványt a védő már csak a vallomás felolvasását követően tett, melyet a bíróság a 85-I. számú végzéssel elutasított.

[47] Mindezek alapján az állapítható meg, hogy tanú2 tanú vallomásának felolvasására a Be. 527.§ (2) bekezdés b) pontja alapján törvényesen került sor, melynek jogszerűségét - az ügyésszel egyetértve - nem befolyásolja az, hogy utóbb az ő idézésére vonatkozóan a védő indítványt terjesztett elő.

[48] Ugyancsak nem valósított meg relatív eljárási szabálysértést sem az elsőfokú bíróság, amikor tanú5 vallomását nem tette a bizonyítás anyagává, hiszen az ő vallomására az ítélet nem hivatkozik, az bizonyítékként értékelésre nem került.

[49] Szintén nem eljárási szabálysértés az, hogy tanú3 vallomását a bíróság – bár a tárgyalás anyagává tette – az ítéletben nem értékelte.

[50] Ez utóbbi két körülmény az ügyfelderítettség, a megalapozottság és az indokolási kötelezettség körében értékelendő, de ezen mulasztás itt sem okozott hiányt.

[51] Az ítéltábla ugyanis megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a rendelkezésre álló bizonyítékokat a szükséges körben feltárta és értékelte.

[52] Az elsőfokú bíróság ítéletének a vádlott személyi körülményeire vonatkozó megállapításait a másodfokú nyilvános ülésen elhangzottak és a rendelkezésre álló iratok alapján az ítéltábla az alábbiakkal egészíti ki és pontosítja:

[53] A vádlott a büntetés-végrehajtás keretein belül elvégezte a 9. osztályt, festő-mázoló szakmát szándékozik tanulni.

[54] Az elsőfokú ítélet [7] bekezdésben hivatkozott büntetőeljárás eredményeképpen a Gödöllői Járásbíróság 4.Bpk.85/2021/2. számú, 2021. november 3. napján jogerőre emelkedett végzésével lopás vétsége miatt 1 év 6 hó fogház fokozatú szabadságvesztést szabott ki, melynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette.

[55] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás azonban a Be. 592.§ (2) bekezdés a) és d) pontjaiban írt okokból részben megalapozatlan.

[56] Ezt a megalapozatlanságot az ítéltábla a Be. 593.§ (1) bekezdésének a) pontja alapján az ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján az alábbiak szerint küszöböli ki:

[57] Az elsőfokú ítélet [8] bekezdés harmadik mondatát kiegészíti a ténylegesen a vádlott és társai részéről tanú4, tanú3 és tanú5 felé elhangzottakkal: „Meg fogunk titeket baszni!” „Beképzelt kurvák!” majd, miután már leszálláshoz készülődtek azt is kiabálták feléjük, hogy „Most már tudjuk, hol laktok, meg lesztek baszva!”

[58] A [9] bekezdésből mellőzi, hogy tanú2 el akarta venni Személy1 telefonját.

[59] A [10] bekezdés kezdőmondatának elejét úgy pontosítja, hogy „Amikor Terhelt1 meglátta a vonatra felelősségre vonóan felszálló sértett és társait, elindult feléjük, zsebéből kivette a...”

[60] A [13] bekezdést pedig úgy pontosítja, hogy traumás csontsérülés nem volt kimutatható, a mellüreg nem nyílt meg, nemesképlet sérülés nem történt. Az elszenvedett sérülések anatómiai elhelyezkedésére, és a bántalmazás eszközére figyelemmel, súlyosabb, életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetősége fennállt elsősorban a mellűr megnyitásának, mellűri vérzésnek, tüdősérülés bekövetkezésének lehetőségére figyelemmel.

[61] A tényállás így már megalapozott, és az a Be. 593.§ (3) bekezdése alapján a felülbírálat alapját képezte.

[62] Az ítéltábla egyetértett abban, hogy a tényállásban szükséges feltüntetni azokat a kijelentéseket, amelyeket a vádlott és társai a sértett női ismerősei felé címeztek – ezek tartalma a tanúvallomások alapján kétséget kizáróan megállapítható volt – hiszen ennek fényében vizsgálendő, hogy azok indokolták-e azt, hogy tanú4, tanú3 és tanú5 a sértettet és társait a helyszínre hívja.

[63] Ezen kijelentések pontos idézéséből látható, hogy azok tartalmukban vulgárisak, obszcének, sérelmükre szexuális cselekmény kilátásba helyezésével fenyegetőek, és a címzettek nemére, életkorára, valamint arra tekintettel, hogy az ittas vádlottak hárman voltak, hangoskodtak, alaposan keltettek félelmet a sértett nőismerőseiben, mely kiszolgáltatott helyzetükre is figyelemmel indokolta azt, hogy a hölgyek a sértettet és társait a helyszínre hívják, a vádlottak jogellenes, erőszakos fellépését jogtalan támadással közvetlenül fenyegető helyzetként értékeljék.

[64] Arra vonatkozóan, hogy tanú2 tanú7 telefonját el akarta volna venni, tanú7 vallomásaán kívül egyéb bizonyíték nem állt rendelkezésre, az ő vallomása azonban több ponton ellentétben állt a tanúk vallomásával, de még a vádlottéval is, ezt a körülményt a vádlott ugyancsak nem állította, így ezt a tényállásból mellőzni kellett.

[65] Az elsőfokú ítélet [10] bekezdése első mondatának pontosítása körében indokolt volt feltüntetni, hogy Terhelt1 már a sértett és társai vonatra szállását és felelősségre vonó fellépését látva indult el feléjük, de akkor még a dulakodás nem kezdődött el. Ezt a megállapítást a kamerafelvételek egyértelműen alátámasztják.

[66] A [13] bekezdése pedig az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján volt pontosítandó, hiszen a vádlott magatartása éppen azért nem okozott életveszélyes sérülést, mert a mellűr nem nyílt meg.

[67] Az ügyészség által indítványozott egyéb pontosításokat az ítéltábla nem látta indokoltnak azok ugyanis jogi relevanciával nem bírnak, a tényállás megalapozottságát nem érintik, nem merítik ki a Be. 592.§ (2) bekezdésének egyik esetét sem, tehát nincs olyan kifejezett elsőbírói hiba, amelyet a másodfokú eljárásban korrigálni kéne.

[68] Az elsőfokú bíróság helyesen alapította a tényállást elsősorban a kamerafelvételre, és az azt alátámasztó sértetti vallomásra, valamint tanú2, tanú6 és tanú4 vallomására.

[69] A kamerafelvételen szereplő személyek beazonosítása az eljárás szereplőivel nem volt vita tárgya, így ez sem képezte az értékelés akadályát.

[70] A vádlottnak az a vallomása, hogy csak egyszer szúrt, a kamerafelvételek és a sértett sérüléseinek ismeretében nyilván nem volt elfogadható, ezt a hivatkozást tehát ez a két

objektív bizonyíték is cáfolta, mint ahogy az egybehangzó tanúvallomások és a sértett és társai helyszínre hívása folytán az is megállapítható volt, hogy a vádlott és társai fenyegetően léptek fel a hölgyek irányába.

[71] Egyetértett az ítéltábla azzal az elsőbírói érveléssel is, hogy a teljes konfliktushelyzetet a vádlottak idézték elő akkor, amikor a sértett fiatal nőismerőseit obszcén szavakkal sértegették és fenyegették. Ezzel egyébként a jogtalanság talajára helyezkedtek, ez önmagában jogellenes magatartás, emiatt hívták a helyszínre tanú1t, tanú2öt és tanú6t.

[72] tanú2 emiatt vonta felelősségre a vádlott társait, amiből szóváltás, majd dulakodás alakult ki. Azt, hogy a vádlott és a sértetti oldal között dulakodás alakult ki, valamennyi tanú elmondja, de annak pontos létrejötte nem volt feltárható.

[73] A sérülések keletkezése körében a sértett vallomását alátámasztja az orvosszakértői vélemény is.

[74] A történeti tényállás tekintetében tehát a vádlott védekezését a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megalapozottan vetette el a törvényszék, e körben indokolási kötelezettségének is eleget tett, érvelése logikai hibát nem tartalmaz.

[75] A jogos védelem hiányát is helyesen állapította meg, indokolása azonban ebben a tekintetben pontosításra szorul.

[76] A Btk. 22. § (1) bekezdése alapján jogos védelem miatt nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

[77] Így tehát helyesen vizsgálta azt az elsőfokú bíróság, hogy egyrészt fennállt-e akár a vádlott, akár más ellen intézett vagy őket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás.

[78] Ezt helyesen állapította meg nemlegesen, az ítélet szóbeli indokolásában is, azonban az írásba foglalt ítélet indokolásából mellőzendő a [36] bekezdésből annak feltüntetése, hogy tanú2 verekedést kezdeményezett volna, hiszen ahogy az elsőfokú bíróság másutt maga is megállapítja, tanú2 csupán emelt hangon és erősen gesztikulálva vonta felelősségre a vádlott társait. Ugyanezen okból mellőzendő a [37] bekezdésből a tanú2 támadására utaló kijelentés, mint ahogy a [38] és [40] bekezdésekből is. tanú2 ilyen magatartása a kamerafelvételen sem látható.

[79] A 4/2013. Büntető jogegységi határozat a jogszabályi rendelkezésen túlmenően felállítja a jogos védelem korlátait is, mely jelen ügyben releváns kitételei szerint megtorlásként nem alkalmazható, kölcsönös kihívás elfogadása mindkét fél számára a jogtalanság állapotát hozza létre, a támadás kiprovokálása megfosztja a védekezőt az elhárítás jogszerűségétől.

[80] Ahogy azt az ítéltábla már kifejtette, a vádlott és társai a jogtalanság talajára kerültek azzal, hogy a sértett és társai nőismerőseit, nőrokonait obszcén, vulgáris kifejezésekkel sértegették, őket fenyegették. Ez indokoltan keltett félelmet a hölgyekben, és indokoltan hívták a helyszínre tanút és társait is. A vádlott és társai erőszakos fellépése a vonaton utazó érintett hölgyek ellen irányuló, sérelmükre szexuális cselekményt is kilátásba helyező jogtalan támadással közvetlenül fenyegető helyzetet teremtett.

[81] Ezen jogtalan támadással közvetlenül fenyegető helyzet a sértett és társai vonatra történő felszállásakor is fennállt, tanú2 és társai fellépését, a vonatra történő felszállásukat indokolta, egyben felindult állapotukat is magyarázza, azonban a hölgyismerőseik vonatról történő leszállását és az erőviszonyok megváltozását követően tanúsított magatartásuk a szükségességet már nélkülözi, az kifejezetten felelősségre vonásra irányult. Az éppen a terhelt és társai által tanúsított jogtalan, provokatív magatartás hatására indulatosan fellépő sértetti kör által tanúsított ugyancsak kihívó magatartás és a kihívást elfogadó terhelti fellépés ugyanakkor a jogos védelmi helyzet megállapítását valamennyi érintett – így a vádlott – tekintetében is kizárja.

[82] A már hivatkozott 4/2013. Büntető Jogegységi Határozat is kiemelte, hogy a jogosan védekező a jogot védi a jogtalansággal szemben, erőt alkalmaz az erőszakkal szemben és az elhárító cselekmény mindig kényszerű. Ebből fakadnak a jogos védelem ugyanezen jogegységi határozatban kifejtett és a [79] bekezdésben már hivatkozott korlátai is

[83] Az elsőbírói okfejtéshez hozzátesszi még az ítéltábla, hogy önmagában az, hogy nem őt, hanem a társait támadja a sértett vagy a sértett társa, még nem zárna ki a jogos védelem megállapíthatóságát, hiszen azt nem csak saját, hanem más személye ellen intézett vagy közvetlenül fenyegető támadás elhárítása is indokolhatja, de itt ilyen támadás nem volt.

[84] A már a hölgyekkel szembeni fenyegetőzés miatt jogtalanság talaján álló Személy1dal és tanú7dal került heves szóváltásba, majd dulakodásba tanú2 és tanú1.

[85] A dulakodás kapcsán az ítéltábla egyetért azzal az ügyészi okfejtéssel, hogy a terhelti jogtalan fellépésre válaszul érkező verbális kihívás, majd azok kölcsönös elfogadása vezetett a dulakodáshoz, mely nem hoz létre jogos védelmi helyzetet.

[86] Abból, ahogy a vádlott a sértetthez közelít, nem a védekezés szándéka, hanem éppen a példastatuálásnak és annak a szándéka állapítható meg, hogy majd a vádlott megmutatja, hogy őket nem lehet csak úgy felelősségre vonni csak azért, mert nem megfelelően szólnak a lányokhoz.

[87] Így tehát kétségtelen tény, hogy a sértetti oldalról sem feltétlenül megfelelően választották meg a felelősségre vonás módját, azt ilyen formában a hölgyek védelme sem indokolta, de ez a vádlott javára büntetőjogilag nem értékelhető.

[88] Csupán a teljesség kedvéért jegyzi meg az ítéltábla, hogy a második és harmadik késszúrás kapcsán jogos védelem már nyilván nem, csak a jogos védelem időbeli

túllépése jöhetne szóba, de tekintettel arra, hogy a jogos védelem már eredetileg sem állt fent, így nyilván ennek túllépése sem képezheti vizsgálat tárgyát.

[89] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság alappal állapította meg a jogos védelem hiányát, és így okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a bűncselekmény minősítése is törvényes.

[90] Helyesen foglalt állást abban is az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott szándéka testi sérülés okozására irányult, azonban az elkövetés eszközére, a bántalmazott testtájékra figyelemmel tudatának át kellett fognia a súlyosabb, életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetőségét, és ebbe belenyugodott.

[91] Az elsőfokú bíróság feltárta a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket, melyet a másodfokú eljárásban az időmúlással kell kiegészíteni, hiszen az most már nem róható a vádlott terhére.

[92] Ilyen bűnösségi körülmények alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra, hogy a büntetési célok szabadságvesztéssel érhetők el, melynek végrehajtási fokozata is törvényes, tartamának enyhítésére azonban a másodfokú bíróság egyrészt az időmúlás, másrészt a vádlottnak az azóta tanúsított kedvező személyiségfejlődése miatt látott alapot.

[93] A közügyektől eltiltás törvényes, azonban annak tartama a szabadságvesztéssel együtt eltúlzott volt, ezért a másodfokú bíróság azt is mérsékelte.

[94] Ugyancsak törvényesek az ítélet további rendelkezései is azzal, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összegét nyilvánvaló számítási hiba folytán kellett pontosítani.

[95] Az ítéltábla a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése alapján számította be az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a vádlott által letartóztatásban töltött a szabadságvesztésbe.

[96] Az időközben kiszabásra került felfüggesztett szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje a Btk. 86.§ (2) bekezdése alapján hosszabbodik meg a jelen ügyben kiszabott szabadságvesztés tartamával.

[97] A bizonyítási indítvány elutasítása kapcsán az ítéltábla egyetért azzal az ügyészi állásponttal, mely szerint tanú7 és tanú2 a vallomástételt nem tagadhatta volna meg, azonban a saját büntetőjogi vagy szabálysértési felelősségét érintő kérdésben a válaszára nem lett volna köteles. Mindazonáltal a tanú idézésének szükségessége kapcsán nem lehet vélelmezni azt, hogy ezzel a jogával élni fog, így ez az idézésének nem lehet akadálya. Ettől függetlenül a törvényszék a már korábban kifejtettek szerint törvényesen olvasta fel ezen tanúk vallomását.

[98] A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 599.§ (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen a Be. 606.§ (1) és (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605.§ (1) és (4) bekezdése alapján helybenhagyta.

[99] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613.§ (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a Be. 576.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az állam viseli.

Budapest, 2022. február 9.

Dr. Szalai Géza s.k.

Radnainé dr. Solymosi Viktória s.k.

Dr. Bíró Emese s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 20.B.41/2020/85. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.307/2021/14. számú ítéletében írt változtatásokkal 2022. február 9. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: